

Mladi zamejci – podobni katalonski mladini!

Po referendumu v Manresi

V zadnjih časih se veliko govori o Kataloniji in njeni osamosvojitvi. Posnetki s televizijskih poročil in po socialnih omrežjih so priklicali tudi pozornost nas, mladih: potekalo je veliko povork in shodov predvsem v Barceloni, ki je glavno mesto Katalonije. Žal je prišlo tudi do nasilja s strani španske policije, kar nas je posebno prizadelo. Tudi če se morda nismo pretirano poglobili v to, kar se pravzaprav dogaja, smo pa vendar opazili, da se za osamosvojitve zelo prizadeva prav mladina. Pa se nam je porodilo vprašanje, kaj se dogaja, da je to sploh mogoče v današnjem globaliziranem svetu, ko se predvsem mladi trudijo, da bi vsi živeli skupaj in brez vojn ter nasilja? Sama se udeležujem takih pobud, katerih glavni cilj je mir in nasprotovanje nasilju. Na prvi pogled bi se nam lahko utrnila misel, da če se neko območje osamosvoji oziroma če se želi ločiti od drugega (v tem primeru od Španije) tvega, da se zapre vase in se odmakne od drugih dežel. Ni pa to obvezno! Prepričana sem, da si mladi Katalonci, ki na povorkah manifestirajo za osamosvojitve svoje dežele, prizadevajo za sobivanje vseh

ljudstev v harmoniji in brez sporov. Če bi se Katalonija osamosvojila, se ne bi zaprla pred drugimi državami, pač pa bi ostala taka kot je, gostoljubna in živahna. Če se torej mladi Katalonci opredeljujejo za samostojno Katalonijo, morajo seveda imeti močne razloge za tako prepričanje. Npr. zaradi tega, ker je Katalonija najbogatejša španska republika in bi tako lahko uživali v rezultatih svojega dela. Predvsem pa – in to poudarjajo poznavalci razmer – zaradi jezika, kulture in navad, ki so različni od španskih, saj Katalonci na primer ne plešejo slavnega španskega flamenka, pa tudi bikoborbo nimajo. Morda tudi zaradi preteklosti, zaradi tega ker je pod časom Francove

diktature bila prepovedana katalonščina in sedanji pritiski osrednje španske vlade so začeli močno spominjati na stare čase: Madrid je tako še pred zaostritvijo zaradi napovedanega referenduma o osamosvojitvi npr. želel uvesti pravilo, da bi v šolah v Kataloniji, v katerih sedaj pouk poteka v katalonščini, uvedli pouk v španščini, če bi le en starš v razredu to zahteval. To bi dejansko pomenilo izriniti katalonščino na rob, jo razvrednotiti.

Ni torej težko pomisliti, da smo si mladi zamejci in Katalonci zaradi tega podobni, saj se je nam zamejcem podobno dogajalo v času fašizma. Poleg tega lahko Katalonijo primerjamo s Slovenijo, ko se je leta 1990 s plebiscitom opredelila za osamosvojitve od Jugoslavije.

Kot mlada zamejka sem za to, da bi se Katalonija osamosvojila, da bi tako lahko vsem pokazala svojo kulturo, ki jo mogoče prevečkrat enačimo s špansko. Sem za to, da bi razcvetela in da bi lahko postala nova evropska država.

Veronica Piredda

Ali bi se preizkusil v vlogi novinarja?

Časnikarski krožek MOSP-a in SKK-a začel novo sezono

Najbolj sveže novice, tvoji kreativni izdelki, osebne dogodivščine, tvoje mnenje in komentarji ... Vse to lahko tudi ti preprosto preliješ na papir in ustvariš članek. Če te beseda "novinarstvo" privlači in če se želiš preizkusiti v pisanju člankov, pa ti misel, da jih bo bralo veliko ljudi, ne povzroči treme, se pridruži tudi ti našemu "super teamu".

KDO SMO?

Smo člani Slovenskega kulturnega kluba in MOSP-a (Mladi v odkrivanju skupnih poti), dveh društev, v okviru katerih se odvija – poleg drugih dejavnosti – tudi naš časnikarski krožek. Vsi, ki se s tem ukvarjamo, smo višješolci in univerzitetni študentje. Voditeljica krožka pa je od vsega začetka novinarka Breda Susič. Krožek je nastal pred mnogimi leti z namenom, da bi se mladi, ki so oblikovali Rast, istočasno tudi izobraževali. Skozi Rast in časnikarski krožek so šle cele generacije mladih, marsikdo še danes piše in objavlja, nekateri so postali poklicni novinarji, mnogi, kot na primer tudi sama, pa smo prav v sklopu krožka začeli pisati.

KAJ?

Novinarski krožek poteka v obliki sestankov uredništva Rasti (vodi

jih Urška Petaros), predvsem pa v obliki delavnic, ki jih vodijo profesionalci z raznih področij povezanih s časnikarstvom in z različnimi mediji. Če se nam pridružiš, boš tako imel/a priliko udeležiti se srečanj in predavanj z izkušeni novinarji, ki so zaposleni v slovenski redakciji RAI in drugje; neposredno spoznati svet blogov in druge poklice, ki so prav tako bistveno pomembni pri oblikovanju časopisa, revije ali bloga. Ti so profesionalni fotografi, make-up artists in modni oblikovalci, itd. itd.

Ob tem pa boš imel še možnost pisati in objavljati v Rasti, to je priloga namenjena mladim bralcem v reviji Mladika. Tako se nam lahko pridružiš v uredniškem odboru, kjer Rast urejamo in oblikujemo.

ZAKAJ NAJ SE UDELEŽIM?

Zato da podrobneje spoznaš novinarski svet: naučiš se pisanja člankov, kako napisati kroniko, intervju, reportažo, naučiš se tehnike pisanja in odkriješ, kako na primer nastaja revija, saj si pri tem aktivno soudeležen, pa tudi kako nastaja televizijski prispevek, kako nastaja blog (temu bomo letos posvetili nekaj več pozornosti) ... Ni pa vse strogo osredotočeno na časnikarstvo, tu lahko spoznaš zanimive ljudi, doživiš nove izkušnje in se

lahko tudi udeležiš gledališkega ali mednarodnega krožka, ki prav tako delujeta v okviru MOSPa in Slovenskega kulturnega kluba.

Če pa te nisem še prepričala, naj ti povem, da se z nami naučiš res veliko novega. Zagotovim pa ti, da se boš z nami veliko smejal/a, zabaval/a, udeležil/a se boš mnogih zakusk in pojedel/a veliko pizze. Če obiskuješ trijenj višje srednje šole, ti Slovenska prosveta nudi možnost, da obiskovanje krožka in soustvarjanje mladinske revije Rast, vnovčiš za delo ob študiju.

KJE IN KDAJ?

Ob 14. uri, vsak petek, Ulica Donizetti 3, Trst.

Zbirališče je na našem sedežu in sicer v Peterlinovi dvorani, kjer se ponavadi srečujemo.

KAKO NAJ SE PRIJAVIM?

Ni potrebna nobena prijava. Lahko se predstaviš katerikoli petek ob štirinajstih na sedežu in te bomo rade volje sprejeli. Naj še dodam, da je obiskovanje delavnic časnikarskega krožka za tiste, ki se včlanimo v društvo, brezplačno. Pridruži se nam! Nestrpnost te pričakujemo! Lahko nam slediš tudi na Fb strani društva MOSP.

Veronika Bordon

Niti dež ne more ustaviti razigranosti mladih

Si predstavljate pettisočglavo množico, ki noro pleše pod dežjem, skače po lužah in se spušča po improviziranih blatnih toboganih? Dodajte temu še koncert, ki je istočasno potekal na velikem odru, predvsem pa mladostniško energijo, ki se je sicer ves dan potepala po vrtovih stiškega samostana. Ja, tako se je zaključila letošnja Stična mladih, ki je kot vsako leto združila mlade iz cele Slovenije.

Čeprav je bila vremenska napoved za soboto, 16. septembra, vse manj kot ugodna, se me nismo ustrašile in se vsekakor odpravile v Stično. Sedem skavtinj iz kraškega stega, med katerimi ena birmanka, in tri dekleta iz okolišnjih župnij smo se namreč odzvale povabilu novega openskega duhovnika gospoda Metoda Ogorevca ter kateheta Andreja Štekarja in se udeležile vseslovenskega srečanja mladih katoličanov.

Letošnja izvedba je stekla pod geslom »Velike reči mi je storil mogočni ...« (Lk 1, 49), kar se sicer nanaša na papežovo poslanico, ki jo je izdal za mlade ob bližajočem se svetovnem dnevu mladih januarja 2019 v Panami. Za začetek so organizatorji pripravili starosti prilagojen program, zato smo se v uvodnem delu programa razdelile na srednješolke in na starejše od devetnajst let. Srednješolci, v Italiji bi bili to sicer višješolci, so večinoma peli in plesali ob spremstvu novega Stična benda, obenem pa so preko krajših prizorov razmišljali o geslu letošnje Stične mladih. Starejši smo se preko likov iz Svetega pisma poglobili v dejanski pomen molitve Oče naš. Spraševali smo se, ali molimo to le iz navade, ali če smo res v vsakem trenutku pripravljeni reči: »Zgodi se tvoja volja«.

Sledile so delavnice. Nekatere smo se udeležile delavnice o ekologiji v organizaciji skavtov Združenja slovenskih katoliških skavtov in skavtinj. Zanimivo je bilo, ker smo skavtinje tu srečale marsikateri znan obraz. Druge so se udeležile delavnice za animatorje na oratoriju, kjer so se učili raznih iger, po mojem pa je bilo najbolj zanimivo pričevanje mlade Poljakinje Anie Goledzinowske, ki od najstniških let živi v Italiji. Tu je najprej delala kot model, potem pa zašla na slaba pota. Spoznala je, kaj so nočni klubi, droga, nato pa je njeno življenje zaznamovalo odkritje vere, ki je na novo ovrednotilo njeno življenje.

Po delavnicah je bila na vrsti sveta maša, ki jo je še dodatno obogatilo petje zbora in igranje novega Stična benda. Maševal in pridigal je murskosoboški škof msgr. dr. Peter Štumpf, ob njem pa so bili vsi slovenski škofi ter številni duhovniki. Med sveto mašo nas je sicer krepko zalilo, niti to pa ni moglo pokvariti enkratnega vzdušja. Sledil je še koncert, na katerem je še zadnjič igrala prejšnja generacija Stična benda in s tem dokončno predala poslanstvo mlajši generaciji. Igrali so raznovrstno glasbo, od ljudskih do modernih pesmi, od verskih do posvetnih. Tako kot ves dan so bile seveda v ospredju verske popevke, predvsem avtorske.

Nazadnje so se vremenske razmere tako poslabšale, da smo se morali predčasno odpraviti proti domu. Če kdo misli, da nam je to pokvarilo mnenje o Stični mladih, se hudo moti. Že po poti nazaj smo si namreč obljubile, da se prihodnje leto vrnemo, da ponovno srečamo prijatelje, ki smo jih tu spoznali, predvsem pa, da nadoknadimo, kar smo zamudile letos. Stična mladih je namreč tako doživetje, da je lahko žal vsakomur, ki ni bil tam z nami!

Neža Petaros

Literarni natečaj SKK 2017 - 2018

Mladi, iščite ustvarjalnost v sebi, vsak izmed vas jo premore!

Slovenski kulturni klub tudi letos razpisuje tradicionalni literarni natečaj za mlade višješolce, stare od 13 do 19 let.

Citati, ki bodo lahko služili kot možnost navdiha ali kot naslov literarnih prispevkov:

- Srce je bilo nemirno, želelo je bogve kam (Na klancu)
- Tam sva se sprehajala v mesečini (Na klancu)
- Ko sem pogledal na zakleto hišo, sem začutil, da je kraljična v njej in da čaka name. (Na klancu)
- ... slovenska beseda je beseda praznika, petja in vriskanja.
- Jaz upam v življenje!
- Vsi ubogi, zaničevani, zavrženi so se napotili, brezkončna procesija je bila...
- Sreča je kot sonce. Ko je najlepša, zatone

POKLICI BODOČNOSTI/ INTERVJU S PILOTOM IVANOM RUSTJO

Ta poklic sem izbral zaradi občutkov, ki ti jih daje letenje

Mlad, postaven 23-letni slovenski fant iz Gorice. Odločen, jasnih idej in načrtov. Nekoč skavt, še pred kakim letom je tu pa tam sodeloval z Goriško Mohorjevo in lahko smo ga na primer srečali med študijskimi dnevi Draga, ko je prijazno ponujal knjige in druge publikacije goriške založbe. A v srcu je imel od vedno le eno veliko strast: letenje! Po opravljeni višji šoli je odšel v Ljubljano in v enem mahu opravil študij, ki ga je letošnjo jesen popeljal do ...vzleta svoje kariere: postal je namreč pilot! Govorimo o Ivanu Rustji, ki trenutno živi med Piso in Gorico, sicer pa povsod, kjer ga firma potrebuje. Želeli smo podrobneje predstaviti njegovo zanimivo študijsko in poklicno pot.

• Kaj si točno po poklicu?

★ Uradno sem kopilot potniškega letala s 189 sedeži. Po angleško je to poklic prvega oficirja. Razlika je v tem, da je pilot bolj izkušen in da ima določeno odgovornost. Seveda se s tem poklicem ukvarjam že več let. Čez nekaj let, ko bom imel za sabo še več ur letenja, bom lahko postal komandant letala.

• Pri kateri letalski družbi si zaposlen?

★ Delam za eno izmed najpomembnejših letalskih družb v Evropi, imena ne smem razkriti.

• Kdaj si se odločil za ta poklic?

★ Že od malega sem veliko potoval in občudoval svet letalstva. Začel sem leteti za hobby, in sicer ko sem bil

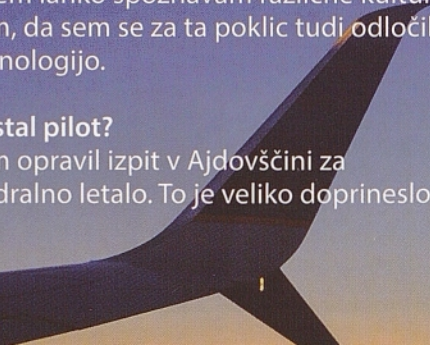
star petnajst let. Letel sem z jadralnimi letali v Ajdovščini. Tam sem tudi opravil izpit za motorno letalo.

• Zakaj si se odločil za ta poklic?

★ Mislim, da bi lahko za ta odgovor napisal knjigo ... Največretnije zaradi občutkov, ki ti jih letenje daje. Zame je to po eni strani hobby, po drugi pa poklic ali, drugače povedano, veselje in nadgradnja. Z letenjem lahko spoznavam različne kulture in kraje. Mislim, da sem se za ta poklic tudi odločil, ker ljubim tehnologijo.

• Kako si postal pilot?

★ Najprej sem opravil izpit v Ajdovščini za motorno in jadralno letalo. To je veliko doprineslo,

- Nikdar se še ni naš slovenski narod tako visoko, tako sijajno razmahnil. (...)Dokazal je vsemu svetu, da je zrel za svobodo, zrel za lasten svoj dom.
- Ti si šla – Bog s tabo! -a luč je ostala...(Iz moje samotne, grenke mladosti)
- Ob vsakem koraku se plah ozira... (Lepa Vida)
- Kmalu se zbere gruča ljudi, kmalu je poln ves most in vsi buljijo v to vodeno vodo...(Lepa Vida)
- Sanjalo se ti je, bolne in težke sanje so bile – vzdrami se! (Lepa Vida)
- Vsa hiša je bila polna velikega hrepenenja... (Na klancu)
- Srce je pravičen in nezmotljiv sodnik (Skodelica kave)

Rok za oddajo prispevkov bo zapadel **8. februarja 2018**, na Prešernov dan.

Svoje prispevke lahko pošljete na naslov: Slovenski kulturni klub (s pripisom: "za literarni natečaj"), ul. Donizetti 3, 34100 Trst. Literarni prispevki morajo biti podpisani le s šifro ali psevdonimom, v ločeno zaprto kuverto z isto šifro ali psevdonimom pa naj avtor priloži ime in priimek, naslov, letnik rojstva, telefonsko številko in e-mail ter šolo.

Vse prispevke bo tudi letos ocenila strokovna komisija. Najboljše prispevke v prozi in poeziji bomo tako kot prejšnja leta nagradili na praznovanju, z imenom »**Dan mladinske ustvarjalnosti**«, kjer bodo z glasbenimi utrinki, z recitalom in branjem nagrajenih prispevkov nastopali sami mladi!

saj sem se kasneje vpisal v letalno šolo v Ljubljano in tam z lahkoto opravil izpite.

● **Seveda je tvoj poklic včasih tudi nevaren. Te je letenja kdaj strah?**

★ Slišal sem za več primerov samomora na letalu, prav zaradi tega so vse letalske družbe uveljavile nove varnostne procedure. Zdaj ni pilot nikoli sam, zmeraj ga nekdo nadzoruje. Letenja me ni strah, saj vem, da

varnost na tem področju napreduje. Kar se je v preteklosti zgodilo, je stvar preteklosti. S tem nočem reči, da ne bomo doživeli več nobenih tragedij. Mislim, da se več nevarnosti skriva v vsakdanjem svetu, kot na primer nesreča na cesti itd.

● **Kateri jezik najbolj uporabljaš?**

★ Zmeraj in zmeraj angleščino. Tudi če je moj kopilot Slovenec, se morava zaradi protokola sporazumevati po angleško.

● **Katero višjo šolo si obiskoval? Ti je bila v pomoč pri uresničenju svojih sanj, da si postal pilot?**

★ Obiskoval sem klasični licej Primož Trubar v Gorici. Na žalost študij ni veliko pripomogel k uspehu v letalstvu, služil pa mi je kot osebni, nepoklicni razvoj.

● **Za zaključek bi me zanimalo vedeti, kako deluje avtopilot. Ali res nadomešča pilota?**

★ Avtopilot v našem poklicu velikokrat uporabljamo. To ni gumb, ki ga pritisneš, temveč

sistem. Pilotu ni treba neprestano držati krmila, saj avtopilot usmerja letalo tako, kot hoče. Pilot torej izbira, kako naj letalo leti. Pilot ne leti z avtopilotom temveč preko avtopilota.

Svetlana Brece

Ime in priimek: **Jakob Gruden**

Doma sem: **iz Boljunca**

Obiskujem: **2. razred biotehniške smeri šole J. Stefan v Trstu**

V prostem času: **rad pohajam s prijatelji, veliko berem in si izmišljujem nove zgodbe. Igral sem nogomet, toda sedaj bom začel trenirati parkour**

Zgledujem se: **po britanski pisateljici J. K. Rowling, znane zaradi Harry Potterjeve zbirke**

Rad bi se ukvarjal: **s fizioterapijo. Moja velika želja je postati pisatelj**

Najraje berem: **romane**

Zelo so mi všeč: **fantazijske pripovedi**

(pripravila Veronika Bordon)

»Začaran stolp, začarani hodniki«

»Dober dan, gospod, ali veste morda cesto za stolp?« je vprašal Den.

»Kakšen stolp? Upam, da ne misliš na stolp na koncu vseh dežel,« je odgovoril starejši človek, ki je pred staro bajto sedel na stolu s pipo v roki.

»Ja, ja, prav tisti stolp, ste morda že bili v njem?« je radovedno vprašal fant.

Stari mož je zavpil: »Kaj si butast? Nihče ni nikoli vstopil v tisti stolp, pravijo da je začaran in da če vstopiš, se ne vrneš. Če iščeš smrt, kar pojdi ravno naprej po glavni stezi! Čez nekaj dni hoje boš zagledal gozd in visoki stolp, ki se dviguje do neba.«

»Hvala, gospod, zelo ste mi pomagali,« se je zahvalil Den, stari pa ga je samo slabo pogledal in stopil v hišo. Den se je z veseljem odpravil na pot, potekel je že cel dan in ustavil se je v neki vasici, da se bi lahko odpočil. Nihče mu ni hotel dati prenočišča, vsi so ga čudno gledali, Gotovo je prišla beseda tudi do te vasi, da hoče neki mladenič vstopiti v čudni stolp.

Den se je izmučen ustavil na nekem polju in si postavil šotor. Prespal je tam celo noč. Zbudil se je zgodaj zjutraj ob zori in zgodaj zjutraj ob zori in po nekaj urah hoje zagledal velik stolp sredi gozda. Bilo ga je videti od daleč, ker je bil zelo visok. Vrha ni bilo

Spoznavanje manjšin po svetu

Posebna in čudovita priložnost je bilo srečanje z dijaki, ki obiskujejo Zavod združenega sveta v Devinu. Ob mednarodnem dnevu miru smo se z njimi srečali v Peterlinovi dvorani v Trstu.

UWC (United World Colleges) je globalno gibanje, ki s pomočjo izobraževanja združuje ljudi, narode in kulture za mir. Dijaki zavoda so za ta dan priredili posebno prireditev "Peace one day show", ki je po srečanju na Ulici Donizetti potekala na Trgu zedinjenja Italije. Dijaki so ob tej priložnosti nosili tradicionalne noše in oblačila iz svoje države.

Cilj dijakov devinskega kolidža je bil spoznavanje manjšin, in tako so naleteli na nas. Seveda je bilo za nas (skupina dijakov, ki obiskujemo časnikarske delavnice) posebna priložnost, da bi tudi mi izvedeli kaj o njih.

Dr. Maja Zobec s Slorija je poskrbela za splošno predstavitev manjšin, dvojezičnosti in položaja teh v Furlaniji Julijski krajini. Sledila je živahna predstavitev MOSP-a. Posebno uspešen je bil kviz na temo slovenske manjšine v Italiji. Veselja, smeha in zabave gotovo ni manjkalo, saj smo vsi skupaj sodelovali in tekmo-

vali. Razdelili smo se v dve skupini: Breg in Kras, za pomoč pa so morali uporabljati slovenska imena, ki so bila zapisana v pravilniku.

Pri odgovarjanju so se lahko posluževali rabe interneta, najhitreje pa so odgovorili na vprašanje "Kaj je osmica", vprašanje na katerega so vsi odgovorili v smehu, saj so očitno vedeli, za kaj gre.

Po končanem kvizu smo pripravili majhno zakusko, med katero smo jim imeli možnost postaviti dodatna vprašanja in kjer smo lahko spoznali nove dijake, med katerimi tudi tiste, ki živijo na drugi

videti, kajti skrit je bil med nizkimi oblaki in meglo. Prehobil je gozd in prispel do mogočne stavbe. Bila je črne barve in z zelo majhni oni, imela je velika lesena vrata in na njem so bili vgrajeni čudni kipci. Ko je Den opazoval mogočno zgradbo, je imel močan občutek tesnobe. Odločil se je, da bo prvi, ki bo imel pogum, da bi vstopil vanjo in skušal doseči vrh.

Vstopil je.

Sprejel ga je močan smrad po trohnobi in v dvorani je bilo polno vražjih in strahotnih slik. Temačen prostor so osvetljevale visoke sveče. Za njim so se mogočna vrata sama zaprla. V sobi ni bilo nikogar. Na koncu so bile stopnice in Den se je odločil, da bo prišel do vrha. Soba nad vežjo je imela tri vrata. Odprl je prva in prikazal se je dolg hodnik, ki mu ni bilo videti konca. Druga vrata so bila zaprta in za tretjimi se je zaslišalo močno rjojenje.

Šel je skozi prva vrata in prehobil hodnik, ampak na koncu je padel v luknjo. Znašel se je na drugem hodniku, tu pa je bil z glavo navzdol, hodil je po stropu do konca obrnjenega hodnika dokler ni spet padel v luknjo.

Za sabo je zaslišal rjojenje, kot da bi bil za njim lev. Začel je teči in zagledal stopnice. Precej časa je tekel po stopnicah navzgor, dokler ni prišel do široke dvorane z velikim ognjem v sredini. Bilo je res čudno, saj tako

velika dvorana ne bi mogla stati v takšnem stolpu in prav tako ne dolgi hodniki.

Soba ni imela nobenih vrat, tudi stopnice so izginile. Ostal je samo ogenj, ki ni oddajal nobene toplote. Po celi sobi je iskal kakšno odprtino, ampak ni je našel. Pomislil je, da bi se lahko izhod skrival v ognju. Približal se je in se ga dotaknil s prsti. Ogenj sploh ni pekel, bil je skoraj mrzel.

Vstopil je vanj. Začel je leteti in se vrteti kot v vrtincu. Na koncu je padel na tla. Nad sabo je zagledal svetlo nebo. Ozrl se je naokrog in videl polno oblakov. Med oblaki so se dvigovale visoke in prelepe stavbe. V lebdem mestu je zagledal veliko čudežnih bitij in živali. Približal se mu je močan lev in spregovoril: »Pozdravljen Den! Uspelo ti je, da si dosegel našo deželo. Ti si prvi človek na zemlji, ki je lahko videl mesto v oblakih. S tem podvigom si premagal omejenost in nezaupanje do neznanega. Če hočeš, boš lahko živel naprej v mojem kraljestvu. Če pa se vrneš, se ne boš spomnil ničesar in nihče ne bo vedel, da si dosegel vrh stolpa. Če ostaneš, boš živel lepo v našem svetu in naučil se boš uporabljati nadnaravne moči. Vsi te bodo sprejeli in imel boš lepo življenje,« mu je prijazno razložil lev. Den se je odločil, da bo v tej nenavadni, ampak čudoviti deželi ostal. Toda ni še razumel, ali so to sanje ali resnica.

2. nagrada za prozo na literarnem natečaju Slovenskega kulturnega kluba

Utemeljitev ocenjevalne komisije: *Gre za fantastično zgodbo o začaranem stolpu, polnem strašljivih preizkušenj. Zmaga nad njimi pa ne pomeni le vstop v deželo v oblakih, pač pa predvsem zmago nad omejenostjo in nad nezaupanjem do neznanega. Pripoved je dobro zgrajena, linearna kot otroške pravljice, ima pa zrelo sporočilnost. Jezik je tekoč in precej bogat.*

strani sveta, ki imajo različne običaje in navade. Pogovarjali smo se z dijaki, saj so bili zelo prijazni. Noša, ki se mi je najbolj vtisnila v spo-

min, je prihajala iz Libanona. Nosila jo je Sara Abdel Malak. Na obleki so bili obešeni neke vrste zvončki, in kamorkoli se je premikala, je

vedno zacingljala. Sara je zgledala kot čarovnica, ker je imela oranžen čarovniški klobuk. Z njo smo se pogovarjali o njeni manjšini. Povedala nam je, da so v njeni manjšini drugačne tradicije in navade. Zelo simpatična sta bila punca iz Etiopije in fant iz južnega Sudana. Dva fanta sta se pogovarjala z nami po italijansko, saj prihajata iz Argentine in Venezuele. Dijaki so bili zelo odprti in zelo zabavni. Izvedeli smo, da sta jim zelo všeč pizza in pasta. Taka srečanja so čudovita, spoznavanje različnih kultur in novih ljudi je zelo koristno, odpre ti nove svetove, za katere sploh nisi vedel, da obstajajo.

Giorgia in Caterina Sinigoi

Vaša starejša sestra Brina Bakhita svetuje

Pozor na govorico telesa: ta ne laže!

Živio, bratci in sestrice!
Ko smo zadnjič spregovorili o moči nasme-
ha, sem pomislila na celo vrsto povezanih
tem, o katerih bi lahko kaj napisala. Pozitivne
učinke nasmeha sem že dovolj jasno poudarila:
odlično učinkujejo na vas same (za odpravljanje
negativnih misli v napeti situaciji ali preizkušnji)
in na sogovornike (nasmejane in prijazne osebe
so običajno kar avtomatično bolj priljubljene od
čemernih). "Bodite nasmejani!" – tako enostaven
nasvet, pa tako zelo učinkovit, verjemite mi!
Obenem pa vas opozarjam, da mora biti nasme-
h iskren: govorica telesa namreč največkrat zelo
zvesto odraža vaše notranje občutke. Lažje se
je lagati z besedami kot pa s telesom! Telo z ne-
zavestnimi kretnjami ali držami izdaja vaše tudi
najbolj intimne misli in občutke. To pomeni, da
sami ne izbirate teh majhnih znakov, ki jih odda-
ja vaše telo. Če so namreč "nezavestni", pomeni,
da se jih sami ne zavedate, ne izbirate jih vi, pač
pa se pojavijo sami kot izraz tega, kar resnično
čutite. Saj ste kdaj gledali nanizanko "The men-
talist"? V njej junak na podlagi takih nezavednih
znakov telesne govorice razkrinka najbolj zago-
netne skrivnosti zločincev in zlikovcev.
Če bo torej vaš nasme-
h, recimo, prisiljen, se bo
to prav zlahka opazilo. Ustnice boste namreč
imeli zavite navzdol namesto navzgor – in vaš
sogovornik bo zavestno ali nezavestno začutil,
da nasme-
h ni bil iskren.

Treba je torej paziti na to, da je tudi za nasme-
hom vendarle nekaj iskrenosti. To pa za vas, ki se
borite proti plahosti ali proti nesamozavesti, po-
meni, da morate vsekakor in še vedno delati tudi
na sebi, delati na tem, da pridobite samozavest,

da okrepite lastno samopodobo, da se sprostite.
Pa vendar: dokazano je tudi nasprotno – in sicer,
da govorica telesa in obnašanje vplivata na samo
oblikovanje vašega značaja. Socialna psihologinja
Amy Cuddy s kalifornijske Univerze Berkeley (ene
najpomembnejših v ZDA) je izvedla zanimiv poiz-
kus na tem področju: preverila je, kdaj in v kolikšni
meri naše obnašanje vpliva na naše mišljenje in
čutenje, pa tudi celo na izločanje hormonov na
fiziološki ravni.

Eksperiment je izvedla v laboratoriju. Zbrala je
vzorec ljudi in ga razdelila: eni skupini je naročila,
naj prevzamejo vlogo voditeljev in naj tudi proti
svojim nagnjenjem prevzamejo držo premoči in
prevlade nad ostalimi. Drugim pa je naročila ravno
obratno, in sicer naj bodo podrejeni, zaprti in
pohlevni. Potem ko so nekaj časa "igrali" vsak svojo
vlogo in se obnašali po enem in drugem vzorcu, je
poizkus zaključila s posebno igro, med katero so
se morali preizkusiti v stavah in igrah na srečo. V
tej fazi je Cuddyjeva preverila in izmerila stopnjo
tveganja pri vsakem posamezniku.

In kaj je ugotovila? Ugotovila je, da so tisti, ki so
moral pre-
j igri vlogo nadrejenih in voditeljev, na-
enkrat pridobili večjo samozavest in večje nagnje-
nje k tveganju. To je lahko tudi izmerila na fiziološki
ravni, saj je pri teh osebah zabeležila večje količine
testosterona, to je hormona, ki ga izločamo ob
situacijah, ko izkazujemo moč in oblast. Izločanje
večjih količin testosterona pa avtomatično veča
naše dejanske možnosti uspeha. V drugi skupini pa
je zabeležila povečane vrednosti hormona stresa:
kortizola. To pomeni, da sta določena drža in ob-
našanje (nadrejenosti ali podrejenosti) vplivala na
globlje stanje ali psihološko čutenje posameznika.
Če torej povzamem: nasme-
h naj bo čim bolj
iskren, tako bo gotovo najbolj učinkovit! A če ste v
določenih situacijah napeti, ker se ne čutite dovolj
samozavestni, če se počutite na preizkušnji in zato
pod stresom, si poskusite vsekakor nadeti "obleko"
nasmejane in sproščene osebe. Igrajte vlogo, pri-
silite se, vzemite to kot eksperiment ali vajo: lahko
vam bo že to pomagalo, da se boste dejansko
sprostili in počutili manj nelagodno.

*Vso srečo vam želim, vaša Brina Bakhita
(lahko mi pišete na brinabakhita@gmail.com)*

(foto Veronica Piredda)